

ROZSUDEK SOUDU (čtvrtého senátu)

4. října 2006 *

Ve věci T-193/04,

Hans-Martin Tillack, s bydlištěm v Bruselu (Belgie), zastoupený I. Forresterem, QC, T. Boslym, C. Arholdem, N. Flandinem, J. Herrlingerem, a J. Siaensem, advokáty,

žalobce,

podporovaný

International Federation of Journalists (IFJ), se sídlem v Bruselu (Belgie), zastoupenou A. Bartoschem a T. Gruppem, advokáty,

vedlejší účastníci,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené C. Dockseyem a C. Ladenburgerem, jako zmocněnci,

žalované,

* Jednací jazyk: angličtina.

jejímž předmětem je jednak žaloba na neplatnost aktu, kterým dne 11. února 2004 Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) předal německým a belgickým soudním orgánům informace týkající se podezření z porušení služebního tajemství a podplácení, a jednak žaloba na náhradu nemajetkové újmy, kterou žalobce utrpěl v důsledku tohoto předání informací a zveřejnění tiskových zpráv OLAF,

SOD PRVNÍHO STUPNĚ
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (čtvrtý senát),

ve složení H. Legal, předseda, P. Lindh a V. Vadapalas, soudci,
vedoucí soudní kanceláře: J. Plingers, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 11. května 2006,

vydává tento

Rozsudek

Právní rámec

- 1 Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) zřízený rozhodnutím Komise 1999/352/ES, ESUO, Euratom ze dne 28. dubna 1999 (Úř. věst. L 136, s. 20; Zvl. vyd. 01/03, s. 110) je zejména pověřen prováděním vnitřních správních vyšetřování za účelem vyšetřování závažných činů souvisejících s výkonem odborné činnosti, které mohou představovat porušení povinností úředníky a zaměstnanci Společenství, jež může vést k disciplinárnímu a popřípadě i trestnímu řízení.

2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 ze dne 25. května 1999 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) (Úř. věst. L 136, s. 1; Zvl. vyd. 01/03, s. 91) upravuje kontroly, inspekce a a jiná opatření prováděné zaměstnanci OLAF při výkonu jejich funkcí.

3 Bod 13 odůvodnění nařízení č. 1073/1999 stanoví:

„Vzhledem k tomu, že příslušným vnitrostátním orgánům nebo popřípadě orgánům, subjektům, úřadům a agenturám přísluší rozhodovat, jaká opatření by měla být učiněna při vyšetřování na základě zprávy vypracované [OLAF]; že by však ředitel [OLAF] měl mít povinnost postoupit přímo soudním orgánům dotčeného členského státu informace, které [OLAF] získá při vnitřním vyšetřování skutečností, které by mohly vést k trestnímu stíhání.“

4 Článek 6 nařízení č. 1073/1999 nazvaný „Postup při vyšetřování“ ve svém odstavci 6 stanoví, že „[č]lenské státy zajistí, aby jejich příslušné orgány v souladu s vnitrostátními předpisy poskytovaly zaměstnancům [OLAF] při plnění jejich úkolů nezbytnou pomoc.“

5 Článek 9 nařízení č. 1073/1999 s názvem „Zpráva o vyšetřování a opatření přijatá po vyšetřování“ ve svém druhém odstavci stanoví:

„[...] Takto vypracované zprávy představují stejným způsobem a za stejných podmínek jako úřední zprávy vypracované vnitrostátními správními kontrolory důkazy přípustné ve správním nebo soudním řízení členského státu, pokud je jejich použití nezbytné [...]“

- 6 Článek 10 nařízení č. 1073/1999 s názvem „Předávání informací [OLAF]“ ve svém odstavci 2 stanoví:

„[...P]ředá ředitel [OLAF] soudním orgánům dotčeného členského státu informace získané [OLAF] při vnitřním vyšetřování skutečností, které by mohly být předmětem trestního stíhání [...]“

Skutečnosti předcházející sporu

- 7 Žalobcem je novinář zaměstnaný německým časopisem *Stern*.
- 8 Memorandem ze dne 31. srpna 2001 p. Van Buitenen, úředník Komise Evropských společenství, upozornil na možná porušení předpisů, ke kterým došlo v několika organizačních jednotkách Komise (dále jen „memorandum Van Buitenen“). Kopii tohoto dokumentu obdržel OLAF dne 5. září 2001.
- 9 Dne 23. října 2001 pověřil ředitel OLAF oddělení „Soudců a státních zástupců, právního poradenství a soudního přezkumu“, aby zhodnotilo tvrzení uvedená v memorandu Van Buitenen a doporučilo opatření, která mají být přijata.
- 10 Dne 31. ledna 2002 oddělení „Soudců a státních zástupců, právního poradenství a soudního přezkumu“ vydalo důvěrnou vnitřní zprávu, která obsahovala dvanáct návrhů a doporučení, mezi kterými bylo zahájení vyšetřování ohledně určitých tvrzení uvedených v memorandu. Na základě tohoto dokumentu uvedené oddělení sepsalo zkrácenou zprávu ze dne 14. února 2002, která byla rovněž důvěrná.

- 11 Žalobce napsal dva články zveřejněné v časopise *Stern* dne 28. února a 7. března 2002, v nichž popisoval případy porušení právních předpisů uvnitř evropských orgánů. Tyto články byly založeny na memorandu Van Buitenen a zprávě OLAF ze dne 31. ledna 2002.
- 12 Jelikož měl OLAF podezření, že jeho důvěrné zprávy ze dne 31. ledna a 14. února 2002 byly protiprávním způsobem vyzrazeny, zahájil dne 12. března 2002 vnitřní vyšetřování s cílem zjistit totožnost úředníků nebo zaměstnanců Evropských společenství stojících na počátku úniku informací.
- 13 Dne 22. března 2002 zaslal ředitel ředitelství OLAF „Zpravodajství, operační strategie a informační služby“ zprávu řediteli OLAF, aby mu oznámil, že podle spolehlivého informačního zdroje žalobce předal jednomu ze zaměstnanců OLAF za účelem získání několika dokumentů souvisejících s věcí Van Buitenen 8 000 eur. Téhož dne tiskový mluvčí OLAF upozornil ředitele OLAF, že se setkal s panem G., tiskovým mluvčím Komise pro rozpočet a pro boj proti podvodům, a že ten mu oznámil, že byl novinářem [časopisu] *Stern* informován o tom, že žalobce za účelem obstarání si dokumentů jednomu z členů OLAF zaplatil.
- 14 Dne 27. března 2002 OLAF zveřejnil tiskovou zprávu s nadpisem „Vnitřní vyšetřování týkající se úniku důvěrných informací“, jež zní následovně:

„[...] V důsledku zjevného úniku důvěrných informací obsažených ve zprávě vyhotovené OLAF, [OLAF] v souladu s čl. 5 odst. 1 nařízení [...] č. 1073/1999 rozhodl o zahájení vnitřního vyšetřování. Podle informací, které [OLAF] obdržel, jeden z novinářů obdržel několik dokumentů týkajících se spisu s názvem ‚věc Van

Buitenen'. Není vyloučeno, že někomu uvnitř OLAF (nebo jiného orgánu) bylo za účelem získání těchto dokumentů zapláceno [...]

[OLAF] vždy dodržuje nejvyšší etické normy. Svá vyšetřování provádí zcela nezávisle. Nicméně je nutné zdůraznit, že aktivní podplácení nebo platba zaměstnanci výměnou za poskytnutí důvěrných informací je v Belgii nezákonná. Navíc informace, které OLAF získá v průběhu svých vyšetřování, jsou chráněny příslušnými ustanoveními belgického práva. Pokud se po provedení vnitřního vyšetřování prokáže protiprávní činnost, hodlá [OLAF] její původce stíhat v souladu s použitelnými disciplinárními a trestními předpisy [...]"

- 15 V odpověď na tiskovou zprávu OLAF zveřejnil *Stern* dne 28. března 2002 tiskovou zprávu, v níž jednak potvrdil, že má v držení Van Buitenenovo memorandum, a jednak zdůraznil, že za účelem získání dokumentů souvisejících s touto věcí žádnému úředníkovi Evropských společenství nezaplatil. Tato zpráva uvádí jméno a adresu žalobce. *Stern* rovněž dne 3. dubna 2002 napsal předsedovi dozorčího výboru OLAF, aby popřel tvrzení OLAF.
- 16 Dne 4. dubna 2002 časopis *European Voice* uvedl, že podle tiskového mluvčí OLAF má OLAF „*prima facie*“ „důkazy“, které naznačují, že „k platbě mohlo dojít“, a že se touto otázkou vážně zabývá.
- 17 Během schůzky konané dne 9. a 10. dubna 2002 požádal dozorčí výbor OLAF o to, aby byl informován o nepřímých důkazech posilujících podezření z platby v této věci.

- 18 Dne 11. dubna 2002 zaslal tiskový mluvčí OLAF zaměstnancům OLAF e-mail, v němž uvedl následující:

„[...] Jedinými skutečnostmi, které jsou v tomto okamžiku jisté, jsou ty, že se jeden z důvěrných dokumentů OLAF dostal do rukou tisku (a k tomu nemělo dojít), [a] že kolem OLAF a Komise kolovaly ‚pověsti‘ [...], podle kterých měly být tyto dokumenty ‚zaplacený‘ (rovněž s uvedením částky [...]) [...]. Je nepřijatelné, aby [...] existovalo nebezpečí, že důvěrné informace OLAF získá tisk a že tyto informace získá podplacením jednoho z úředníků, [a aby] opodstatněnost takových podezření, ‚pověstí‘ nebo ‚spekulací‘, které v uplynulých týdnech obklopovaly [OLAF], zůstala neověřená na základě vyšetřování [...]“

- 19 Dne 22. října 2002 podal žalobce u Evropského veřejného ochránce práv stížnost (1840/2002/GG) týkající se tiskové zprávy OLAF ze dne 27. března 2002.

- 20 Dne 9. prosince 2002 vyšetřovatelé OLAF oficiálně vyslechli pana G. Ten uvedl, že podle jednoho z jeho bývalých kolegů ze *Sternu*, jehož jméno odmítl uvést, obdržel žalobce 8 000 německých marek (DEM) nebo 8 000 eur na opatření informací týkajících se Komise nebo případně OLAF.

- 21 Dne 18. června 2003 veřejný ochránce práv ve svém návrhu doporučení týkajícího se stížnosti žalobce zdůraznil, že OLAF tím, že tvrdil, že došlo k trestnému činu podplácení, aniž by to podepřel současně dostatečnými a veřejně prokazatelnými skutkovými poznatky, jednal nepřiměřeným způsobem, což je případem nesprávného úředního postupu. Doporučil, aby OLAF vzal zveřejněná tvrzení týkající se podplácení, která mohou být chápána jako tvrzení namířená proti stěžovateli, zpět.

- 22 V návaznosti na tento návrh doporučení OLAF dne 30. září 2003 zveřejnil tiskovou zprávu nazvanou „Vysvětlení OLAF týkající se zjevného úniku informací“ následujícího znění:

„Dne 27. března 2002 [...] OLAF zveřejnil tiskovou zprávu oznamující, že v souladu s nařízením [...] č. 1073/1999 zahájil vnitřní vyšetřování ve věci úniku důvěrných informací obsažených ve zprávě vypracované uvnitř [OLAF].

Tato zpráva uváděla, že podle informací, které [OLAF] obdržel, si jeden z novinářů obstaral několik dokumentů týkajících se spisu nazvaného ‚véc van Buitenen‘ a že není vyloučeno, že někomu uvnitř OLAF (nebo jiného orgánu) bylo za účelem získání těchto dokumentů zapláceno.

Vyšetřování OLAF v této věci není uzavřené, ale [OLAF] doposud nenalezl důkaz, že k takové platbě skutečně došlo.“

- 23 Dne 12. listopadu 2003 žalobce zveřejnil na internetové stránce *Stern* článek, který kritizoval jednání ředitele OLAF.
- 24 Ve svém konečném rozhodnutí ze dne 20. listopadu 2003 týkajícím se stížnosti 1840/2002/GG veřejný ochránce práv opětovně tvrdil, že se OLAF dopustil nesprávného úředního postupu, a měl za to, že OLAF, i když jeho návrh doporučení přijal, jej neprovedl dostatečným způsobem. Za těchto okolností se domníval, že kritická poznámka z jeho strany může pro stěžovatele představovat odpovídající zadostiučinění.

- 25 Pan G., který opustil Komisi v červenci 2003, byl znovu vyslechnut vyšetřovateli OLAF dne 6. ledna 2004. Jednak potvrdil to, co vypověděl během prvního výslechu, a jednak uvedl jméno osoby, která ho informovala.
- 26 Dne 20. a 21. ledna 2004 během schůze dozorčího výboru OLAF ředitel výbor informoval o „vývoji probíhající věci“, přičemž uvedl, že zahrnuje důvěrné kontakty s vnitrostátními soudními orgány. Podle zápisu ze schůze členové výboru souhlasili „s přihlédnutím ke zvláštnostem uváděného případu, že obdrží informaci později [...], přičemž přísluší OLAF, aby v příhodném okamžiku dotčený orgán dostatečně informoval“.
- 27 Dne 11. února 2004 předal OLAF s odkazem na čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1073/1999 soudním orgánům v Bruselu (Belgie) a Hamburku (Německo) informace týkající se podezření z porušení služebního tajemství a podplácení.
- 28 Na základě předaných informací zahájily jak belgické, tak i německé soudní orgány vyšetřování pro údajné podplácení a v případě belgických soudních orgánů pro porušení služebního tajemství.
- 29 Dne 19. března 2004 provedla belgická policie na žádost vyšetřujícího soudce pověřeného danou věcí domovní prohlídku v místě bydliště a v kanceláři žalobce a zajistila nebo zapečetila jeho služební dokumenty, jakož i osobní věci.

- 30 Žalobce podal u belgických soudů proti tomuto zajištění stížnost. V rámci tohoto řízení dne 1. prosince 2004 belgický Cour de cassation jeho stížnost zamítl jako neopodstatněnou.
- 31 Dne 15. dubna 2004 zaslal žalobce řediteli OLAF písemnou stížnost týkající se probíhajícího řízení a požádal o přístup k vyšetřovacímu spisu, který se týkal jeho osoby.
- 32 Dne 7. května 2004 byla předsedovi dozorcího výboru OLAF předána kopie dopisu zasláního belgickým soudním orgánům dne 11. února 2004, v níž byly důvěrné skutečnosti vynechány. Na konci téhož měsíce rovněž žalobce obdržel kopii uvedeného dopisu.
- 33 Dne 12. května 2005 zaslal veřejný ochránce práv zvláštní zprávu Evropskému parlamentu, týkající se stížnosti 2485/2004/GG, kterou podal žalobce. Podle této zprávy by měl OLAF uznat, že ve vyjádřeních, které zaslal veřejnému ochránci práv v rámci vyšetřování týkajícího se stížnosti 1840/2002/GG, učinil nesprávná a klamavá prohlášení. Veřejný ochránce práv rovněž navrhl, aby parlament přijal toto doporučení jako usnesení.

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

- 34 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 1. června 2004 podal žalobce tuto žalobu.

- 35 Samostatným podáním zapsaným v kanceláři Soudu dne 4. června 2004 podal žalobce návrh směřující v podstatě jednak k tomu, aby Soud nařídil odklad vykonatelnosti všech opatření, která mají být přijata na základě údajného trestního oznámení podaného OLAF dne 11. února 2004 k belgickým a německým soudním orgánům, a jednak, aby nařídil OLAF, aby se zdržel získávání, kontroly, zkoumání nebo vyslechnutí obsahu veškerých dokumentů a informací zajištěných belgickými soudními orgány při domovních prohlídkách v místě bydliště a v kanceláři žalobce provedených dne 19. března 2004.
- 36 Podáním došlým kanceláři Soudu dne 17. června 2004 předložila International Federation of Journalists [Mezinárodní federace novinářů] (dále jen „IFJ“) návrh na vstup do řízení jako vedlejší účastnice na podporu návrhových žádání žalobce.
- 37 Usnesením předsedy Soudu ze dne 15. října 2004, Tillack v. Komise (T-193/04 R, Sb. rozh. s. II-3575) předseda Soudu zamítl návrh na vydání předběžného opatření a rozhodl, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později.
- 38 Návrhem došlým kanceláři Soudního dvora dne 24. prosince 2004 podal žalobce proti výše uvedenému usnesení Tillack v. Komise opravný prostředek.
- 39 Usnesením ze dne 26. ledna 2005 předseda čtvrtého senátu Soudu vedlejší účastenství IFJ v projednávané věci povolil. Vedlejší účastnice předložila své vyjádření a ostatní účastníci řízení předložili svá vyjádření k vyjádření vedlejší účastnice řízení ve stanovených lhůtách.
- 40 Usnesením ze dne 19. dubna 2005, Tillack v. Komise [C-521/04 P(R), Sb. rozh. s. I-3103] předseda Soudního dvora opravný prostředek ve věci návrhu na předběžné opatření zamítl a uložil žalobci náhradu nákladů řízení.

41 Na základě zprávy soudce zpravodaje Soud (čtvrtý senát) rozhodl o zahájení ústní části řízení.

42 Řeči a odpovědi účastníků řízení na ústní otázky Soudu byly vyslechnuty na jednání konaném dne 11. května 2006.

43 Žalobce navrhuje, aby Soud:

- zrušil rozhodnutí OLAF podat k německým a belgickým soudním orgánům „trestní oznámení“ ze dne 11. února 2004;
- uložil Komisi náhradu škody ve výši, kterou určí Soud, navýšenou o úroky, jejichž výši stanoví Soud;
- nařídil všechna ostatní opatření nezbytná k dosažení spravedlnosti;
- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

44 Komise navrhuje, aby Soud:

- odmítl žalobu na neplatnost a žalobu na náhradu škody jako nepřijatelné;

— podpůrně, zamítl uvedené žaloby jako neopodstatněné;

— uložil žalobci náhradu nákladů řízení.

⁴⁵ IFJ navrhuje, aby Soud zrušil rozhodnutí OLAF ze dne 11. února 2004 „podat trestní oznámení“ k německým a belgickým soudním orgánům.

Právní otázky

K přípustnosti návrhového žádání směřujícího ke zrušení aktu, kterým OLAF předal informace německým a belgickým soudním orgánům

Argumenty účastníků řízení

⁴⁶ Komise uplatňuje, aniž by formálně vznesla námitku nepřijatelnosti, že žaloba na neplatnost je zjevně nepřijatelná, vzhledem k neexistenci aktu, který by bylo možné napadnout ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES.

⁴⁷ Komise, odvolávajíc se na usnesení Soudu ze dne 18. prosince 2003, Gómez-Reino v. Komise (T-215/02, Recueil FP, s. I-A-345 a II-1685, body 50 a 51) tvrdí, že akt, kterým OLAF předal informace belgickým a německým soudním orgánům v souladu s povinností uloženou čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1073/1999, je přípravným aktem, který sám o sobě nemění právní postavení žalobce. Vnitrostátní soudní

orgány totiž rozhodují samostatně o tom, jak naložit s předanými informacemi tím, že v souladu s vnitrostátním právem zvolí, či nikoliv zahájit soudní vyšetřování, nařídí provedení důkazů a zahájit trestní stíhání. Vnitrostátní soud je následně příslušný dotčenou osobu odsoudit, respektive neodsoudit.

48 Komise rovněž podotýká, že v rozsudku ze dne 15. ledna 2003, Philip Morris International a další v. Komise (T-377/00, T-379/00, T-380/00, T-260/01 a T-272/01, Recueil, s. II-1) měl Soud za to, že rozhodnutí Komise podat občanskoprávní žalobu k americkému soudu nemůže být předmětem žaloby ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES, neboť toto jednání nemění samo o sobě právní postavení žalovaného. Podle Komise musí být tato judikatura *a fortiori* použita v projednávaném případě, ve kterém OLAF nepodal stížnost ani nepodal žalobu, ale pouze předal faktické informace, které mohly, či nikoliv podnítit příslušné orgány k zahájení řízení, ve kterém ani OLAF, ani Komise nemají v zásadě postavení účastníka řízení.

49 Mimoto povinnost spolupráce upravená článkem 10 ES nemá ve vztahu k vnitrostátním soudním orgánům nebo žalobci závazný právní účinek. Článek 6 odst. 6 nařízení č. 1073/1999 se nepoužije na jednání učiněná během trestních vyšetřování vedených vnitrostátními soudními orgány členských států poté, co obdržely informace od OLAF. Co se týče nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. prosince 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, s. 2; Zvl. vyd. 09/01, s. 303), toto nařízení nemá s projednávanou věcí žádnou spojitost.

50 Mimoto žalobce požíval účinné soudní ochrany. Zaprvé, jelikož belgický příkaz k domovní prohlídce je jediným aktem zasahujícím do svobody projevu žalobce, musí být soudní ochrana proti tomuto aktu zajištěna belgickými soudy. Zadruhé, i když je vnitrostátní příkaz k domovní prohlídce vydán na základě informací

předaných OLAF, zajišťují rovněž vnitrostátní procesní prostředky soudní ochranu stěžovatele, i když článek 234 ES by se mohl uplatnit, jestliže stěžovatel před vnitrostátním soudem uplatňuje, že OLAF v rámci svého vyšetřovacího řízení porušil právo Společenství. Zatřetí skutečnost, že předání informací na základě čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1073/1999 nemůže být napadeno prostřednictvím žaloby na neplatnost, neznámá, že žaloba na určení mimosmluvní odpovědnosti je *a priori* před soudy Společenství vyloučena.

- 51 Konečně Komise prohlašuje, že jakákoliv výjimka z použitelných pravidel týkajících se přípustnosti žaloby na základě článku 230 ES by měla neblahé důsledky na účinnost, důvěrnost a nezávislost vyšetřování OLAF. Má za to, že i kdyby belgické soudní orgány odmítly všechny žalobní důvody vycházející z porušení podstatných formálních náležitostí OLAF jako nepřípustné, projednávaná žaloba na neplatnost by stejně nebyla přípustná. Rozsudek Soudního dvora ze dne 30. března 2004, Rothley a další v. Parlament (C-167/02 P, Recueil, s. I-3149) nevede k odlišnému závěru.
- 52 Žalobce uplatňuje, že jeho žaloba na neplatnost, podaná na základě článku 230 ES, je přípustná.
- 53 Především má za to, že „trestní oznámení“ OLAF vyvolalo právní účinky, neboť vnitrostátní orgány následně zahájily vyšetřování. Členské státy jsou totiž povinny v souladu s článkem 10 ES a nařízením č. 1073/1999, zejména s jeho čl. 6 odst. 6, poskytnout OLAF pomoc.
- 54 Dále by zájmy žalobce nebyly dostatečně chráněny, pokud by musel vyčkat konečné rozhodnutí belgických orgánů předtím, než by mohl napadnout „trestní oznámení“

OLAF. Obecněji novináři a jejich informátoři by byli odrazeni od prozrazování informací týkajících se orgánů Společenství, pokud by byli vystaveni nebezpečí, že „trestní oznámení“ podaná OLAF povedou k zahájení trestních řízení. Zrušení napadeného opatření by rovněž přispělo k obnovení dobré pověsti žalobce, jež byla vážně poškozena opakovanými lživými tvrzeními OLAF.

- 55 Podle žalobce je napadení „trestního oznámení“ jediným účinným prostředkem zamezení protiprávního využití informací shromážděných belgickými orgány během domovní prohlídky, které by mohly identifikovat zdroje žalobce. OLAF by totiž mohl v belgickém trestním řízení vystupovat jako civilní účastník řízení, a tudíž vyžadovat přístup k zajištěným dokumentům. Mimoto by zrušení „trestního oznámení“ mohlo mít samo o sobě právní důsledky, zejména v zamezení opakování takové praxe ze strany Komise.
- 56 Co se týče výše uvedeného usnesení *Gómez-Reino v. Komise*, má žalobce za to, že okolnosti tohoto případu se velmi lišily od okolností projednávaného případu.
- 57 Mimoto nařízení č. 1073/1999, jakož i nařízení č. 2185/96 přiznávají zvláštní práva OLAF, který rozvíjí úzkou spolupráci s vnitrostátními kontrolními úřady.
- 58 V odpověď na tvrzení Komise, podle něhož OLAF nikdy německé a belgické soudní orgány nežádal, aby přijaly zvláštní opatření, se žalobce domnívá, že toto tvrzení je nesprávné. OLAF v „trestním oznámení“ adresovaném belgickým orgánům nejprve doporučil rychlé jednání z důvodu údajného nadcházejícího se stěhování žalobce do Washingtonu (Spojené státy). Dále vyšetřovatelé OLAF kontaktovali vnitrostátní úředníky již dne 13. a 16. ledna 2004 s cílem koordinovat vyšetřovací opatření.

Konečně OLAF žádal vnitrostátní orgány o provedení domovní prohlídky v místě bydliště a v kanceláři žalobce za účelem shromáždění důkazů pro své vnitřní vyšetřování, což potvrzuje prohlášení předsedy dozorčího výboru OLAF před House of Lords Select Committee on the European Union [Zvláštní komise Sněmovny lordů pro Evropskou unii, Spojené království] ze dne 19. května 2004. Vyšetřující soudce tedy nejednal naprosto nezávisle, ale na základě žádostí OLAF.

59 Žalobce rovněž upozorňuje na to, že vnitrostátní orgány nemají jinou možnost, než důvěřovat zprávám o vyšetřování OLAF, které podle čl. 9 odst. 2 nařízení č. 1073/1999 tvoří důkazy přípustné v řízení před soudy. Žalobce v tomto ohledu uplatňuje, že porušení služebního tajemství úředníkem Evropských společenství není v belgickém právu trestným činem. Podle žalobce by se tedy OLAF mohl stát civilním účastníkem řízení pouze vzhledem k výsadním vztahům udržovaným s belgickými orgány, které byly ochotné na základě „trestního oznámení“ jednat.

60 Z výše uvedených poznatků vyplývá, že „trestní oznámení“ OLAF nemůže být přirovnáváno k rozhodnutí Komise podat občanskoprávní žalobu ve věci, která vedla k výše uvedenému rozsudku Philip Morris International a další v. Komise, v níž bylo postavení Komise srovnatelné s postavením jakéhokoliv jednotlivce. Kontext usnesení Soudu ze dne 13. července 2004, Comunidad Autónoma de Andalucía v. Komise (T-29/03, Sb. rozh. s. II-2923) se lišil tím, že se týkalo konečné zprávy vnějšího vyšetřovacího řízení. Mimoto Soud přihlédl ke skutečnosti, že v mezidobí státní zástupce věc odložil, takže zpráva již nemohla mít nadále nepříznivé právní účinky.

61 Konečně se žalobce s odkazem na výše uvedený rozsudek Rothley a další v. Parlament domnívá, že článek 230 ES musí být použit ve světle práva na účinnou soudní ochranu. Žalobce přitom nemá v projednávaném případě žádný jiný procesní prostředek, kterým by mohl jednání OLAF napadnout. Žalobce nemůže žádat vnitrostátní soud, aby předložil Soudnímu dvoru předběžnou otázku, neboť

protiprávnost jednání OLAF nepředjímá protiprávnost opatření, která přijaly vnitrostátní soudní orgány. Pouze soudy Společenství mají pravomoc soudit OLAF, a nikoliv vnitrostátní soudy nebo v poslední instanci Evropský soud pro lidská práva. Vnitrostátní řízení tedy neumožňuje zaručit účinný soudní přezkum. Podle žalobce není přípustné, aby ve věci, ve které je „v sázce“ svoboda tisku, měl před Soudem k dispozici pouze žalobu na náhradu škody.

- ⁶² IFJ tvrdí, že žaloba je přípustná, jelikož „trestní oznámení“ podaná u německých a belgických soudních orgánů tvoří rozhodnutí ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES. Žaloba na neplatnost není v tomto ohledu namířena proti domovní prohlídce provedené belgickými orgány, ale proti rozhodnutí OLAF, jež má mít právní účinky na osobu žalobce.
- ⁶³ Narozdíl od věci, která vedla k výše uvedenému usnesení *Gómez-Reino v. Komise*, se projednávaná věc týká „trestního oznámení“, které má pro žalobce přímé právní důsledky a nemá charakter pouhých přípravných opatření.
- ⁶⁴ IFJ s odkazem na rozsudek Soudního dvora ze dne 5. října 1988, *Hamill v. Komise* (180/87, Recueil, s. 6141) zdůrazňuje, že i pouhé informace poskytnuté vnitrostátním soudním orgánům mohou být předmětem přezkumu ze strany soudů Společenství.
- ⁶⁵ Konečně je podle IFJ žaloba na neplatnost rovněž přípustná na základě práva na účinnou soudní ochranu. Článek 230 ES musí být totiž vykládán v duchu právního společenství, aby žalobce získal soudní ochranu před jednáními OLAF. Belgické soudy nejsou v tomto ohledu s to zevrubně a důkladně kontrolovat případ od případu, zda jsou akty přijaté orgány Společenství v souladu s právem Společenství.

Závěry Soudu

- 66 Žaloba na neplatnost směřuje v projednávaném případě proti aktu, kterým OLAF na základě čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1073/1999 předal německým a belgickým soudním orgánům informace týkající se podezření z porušení služebního tajemství a podplácení týkajícího se žalobce.
- 67 Podle ustálené judikatury jsou akty nebo rozhodnutí, jež mohou být předmětem žaloby na neplatnost ve smyslu článku 230 ES, opatření s právně závaznými účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žalobce a které podstatným způsobem mění jeho právní postavení (rozsudek Soudního dvora ze dne 11. listopadu 1981, IBM v. Komise, 60/81, Recueil, s. 2639, bod 9, a rozsudek Soudu ze dne 6. dubna 2006, Camós Grau v. Komise, T-309/03, Sb. rozh. s. II-1173, bod 47).
- 68 Je přitom namístě konstatovat, že napadený akt nemění v projednávaném případě podstatným způsobem právní postavení žalobce.
- 69 Z ustanovení nařízení č. 1073/1999, zvláště z bodu 13 odůvodnění a článku 9 tohoto nařízení vyplývá, že závěry OLAF obsažené v závěrečné zprávě nemohou automaticky vést k zahájení disciplinárního nebo soudního řízení, jelikož příslušné orgány mají volnost při rozhodování, jaké důsledky ze závěrečné zprávy vyvodí, a jsou tedy jedinými orgány, které jsou oprávněny přijímat rozhodnutí, kterými by bylo dotčeno právní postavení osob, proti kterým zpráva doporučila zahájení takových řízení (výše uvedené usnesení Comunidad Autónoma de Andalucía v. Komise, bod 37, a výše uvedený rozsudek Camós Grau v. Komise, bod 51).

- 70 Stejně tak čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1073/1999 stanoví pouze předání informací vnitrostátním soudním orgánům, které mají volnost v rámci svých pravomocí posoudit obsah a dosah uvedených informací, a tedy důsledky, které je třeba popřípadě vyvodit. Případné zahájení soudního řízení na základě předání informací OLAF, jakož i následující právní akty, spadají tudíž do výlučné a plné odpovědnosti vnitrostátních orgánů.
- 71 Žádný z argumentů vznesených žalobcem a vedlejší účastníci řízení není takové povahy, aby mohl toto zjištění zpochybnit.
- 72 Zprvée zásada loajální spolupráce má pro členské státy za následek povinnost přijmout veškerá opatření vhodná k zajištění působnosti a účinnosti práva Společenství a orgánům Společenství ukládá vzájemné povinnosti loajální spolupráce s členskými státy (rozsudky Soudního dvora ze dne 26. listopadu 2002, *First a Franex*, C-275/00, Recueil, s. I-10943, bod 49, a ze dne 4. března 2004, *Německo v. Komise*, C-344/01, Recueil, s. I-2081, bod 79). Tato zásada znamená, že vnitrostátní soudní orgány musí, v případě, že jim OLAF předá informace na základě čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1073/1999, pozorně zkoumat uvedené informace a vyvodit z nich důsledky vhodné pro zajištění dodržování práva Společenství případně tím, že zahájí soudní řízení, jestliže mají za to, že je to odůvodněné. Taková povinnost pozorného přezkumu nicméně nevyžaduje přijmout výklad příznávající závaznou povahu takovému opatření, jako je sporné předání v tom smyslu, že by uvedené orgány měly být povinny přijmout specifická opatření, neboť takový výklad by měnil rozdělení úkolů a odpovědností stanovené pro provádění nařízení č. 1073/1999 (výše uvedené usnesení ze dne 19. dubna 2005 *Tillack v. Komise*, bod 33).
- 73 Mimoto čl. 6 odst. 6 nařízení č. 1073/1999, který se týká vyšetřování prováděných OLAF a nařízení č. 2185/96 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům

a jiným nesrovnalostem se týkají vyšetřovacích pravomocí OLAF a Komise. I když loajální spolupráce, jež je očekávána od členských států při výkonu jejich vyšetřovacích pravomocí, znamená, že příslušné vnitrostátní orgány poskytují svou pomoc při akci vedené jménem Společenství, nemá žádnou souvislost s výsadami uvedených orgánů, zejména soudních, a nezasahuje do jejich pravomocí.

- 74 Zadruhé, co se týče argumentu žalobce, podle kterého by mohl OLAF vystupovat v belgickém trestním řízení jako civilní účastník řízení, aby měl přístup k dokumentům zajištěným v místě bydliště a kanceláři dotčeného účastníka řízení, je třeba poznamenat, že i kdyby se tato možnost prokázala, nebude mít žádný dopad na napadnutelnost či nenapadnutelnost aktu, kterým OLAF předal informace vnitrostátním soudním orgánům.
- 75 Zatřetí výše uvedený rozsudek Hamill v. Komise, jehož předmětem je žaloba na náhradu škody, a nikoliv žaloba na neplatnost, nijak neuvádí, že by předání informací OLAF na základě čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1073/1999 mohlo mít právně závazné účinky, které by mohly ovlivnit zájmy žalobce.
- 76 Začtvrté skutkové okolnosti, kterých se dovolává žalobce a které podle něho prokazují, že belgické soudní orgány nejednaly v naprosté nezávislosti, ale na základě žádostí OLAF, nelze přijmout.
- 77 Co se týče jednak prohlášení předsedy dozorčího výboru OLAF před House of Lords Select Committee on the European Union dne 19. května 2004, žalobce nepředkládá žádný důkaz, jenž by umožnil Soudu ověřit obsah tohoto prohlášení, a není tudíž namístě k němu přihlížet.

78 Krom toho, co se týče předběžné zprávy připojené k dopisu adresovanému belgickým soudním orgánům, její body 2.2 a 2.3 zní následovně:

„Jak již bylo diskutováno se státním zastupitelstvím v Hamburku [...] dne 13. ledna 2004 a se státním zastupitelstvím v Bruselu [...] dne 16. ledna 2004, předání informací oběma soudním orgánům se jeví nezbytným pro účely zahájení nezávislých, ale koordinovaných řízení;

[...]

Rychlý zásah je žádoucí vzhledem k tomu, že p. Tillack opustí podle našich informací Brusel během měsíce března tohoto roku, aby se stal dopisovatelem *Sternu* ve Washingtonu [...] S jeho odjezdem z Bruselu by mohly důležité důkazní dokumenty navždy zmizet“.

79 Nicméně co se týče bodu 2.2 předběžné zprávy, žalobce nepopírá tvrzení Komise, podle kterého se kontakty mezi OLAF a vnitrostátními státními zastupitelstvími týkaly zcela formálních bodů, takových jako je otázka, komu je nutné předat informace. Pokud jde o bod 2.3, je nutné konstatovat, že ačkoliv OLAF skutečně vyjádřil přání projednat danou věc rychle, toto přání belgické soudní orgány nijak nezavazuje. Nelze jej totiž přirovnávat k žádosti adresované belgickým orgánům směřující k zahájení soudního řízení nebo k přijetí jakýchkoliv dalších opatření. Ostatně čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1073/1999, týkající se předávání informací získaných během vyšetřování, které byly předány příslušným vnitrostátním orgánům, pouze stanoví předání uvedených informací vnitrostátním orgánům, kterým přísluší, aby při výkonu svých pravomocí rozhodly o důsledcích, které je třeba vyvodit.

- 80 Konečně argument vycházející z nedostatku účinné soudní ochrany není relevantní. Tento argument totiž nemůže sám o sobě zakládat přípustnost žaloby (usnesení Soudu ze dne 19. září 2005, *Aseprofar a Edifa v. Komise*, T-247/04, Sb. rozh. s. II-3449, bod 59, a ze dne 28. listopadu 2005, *EEB a Stichting Natuur en Milieu v. Komise*, T-236/04 a T-241/04, Sb. rozh. s. II-4945, bod 68). Ze spisu a z diskuzí během jednání ostatně vyplývá, že žalobce podal žalobu proti opatřením, která přijaly belgické soudní orgány v návaznosti na předání informací OLAF dne 11. února 2004, k belgickým soudům a poté k Evropskému soudu pro lidská práva. Mimoto měl žalobce možnost vyzvat vnitrostátní soudy, které nejsou oprávněny samy konstatovat neplatnost aktu, kterým OLAF předal informace belgickým soudním orgánům (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 22. října 1987, *Foto-Frost*, 314/85, Recueil, s. 4199, bod 20), aby předložily Soudnímu dvoru v tomto ohledu předběžnou otázku.
- 81 Z výše uvedeného vyplývá, že jelikož předání informací na základě čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1073/1999 nemá v projednávaném případě závazné právní účinky, nemůže být považováno za akt, který by mohl zasáhnout do právního postavení žalobce.
- 82 Návrhové žádání směřující ke zrušení aktu, kterým OLAF předal dne 11. února 2004 informace německým a belgickým soudním orgánům, je tudíž nepřijatelné.

K návrhovému žádání směřujícímu k náhradě tvrzené škody

K přípustnosti

— Argumenty účastníků řízení

- 83 Komise má za to, že žaloba na náhradu škody zahrnuje dva odlišné návrhy. Týkají se náhrady škody údajně způsobené jednak „trestním oznámením“ OLAF a jednak

tiskovými zprávami OLAF z března 2002 a září 2003, jakož i ostatními veřejnými prohlášeními OLAF.

- 84 Tato žaloba je nepřijatelná v plném rozsahu, neboť nerespektuje podmínky stanovené čl. 44 odst. 1 písm. c) jednacího řádu Soudu.
- 85 Krom toho je návrh na náhradu škody týkající se „trestního oznámení“ OLAF nepřijatelný, neboť tato žaloba na náhradu škody je úzce spjata s žalobou na neplatnost, která je sama prohlášena za nepřijatelnou.
- 86 Žalobce má především za to, že návrh na náhradu škody týkající se „trestního oznámení“ OLAF je přijatelný. Zdůrazňuje, že se protiprávní jednání OLAF nemohou vyhnout soudnímu přezkumu.
- 87 Dále popírá argument, podle něhož je žaloba na náhradu škody nepřijatelná, je-li příčina škody předmětem žaloby na neplatnost, která je sama nepřijatelná.
- 88 Konečně má za to, že žaloba splňuje podmínky přijatelnosti stanovené jednacím řádem a je dostatečně jasná pro to, aby žalované umožnila připravit její obranu. Žaloba totiž popisuje protiprávní jednání OLAF, utrpěnou újmu a důvody, na základě kterých existuje příčinná souvislost mezi tímto protiprávním jednáním a uvedenou újmou.

— Závěry Soudu

- ⁸⁹ Podle ustálené judikatury musí na základě čl. 21 prvního pododstavce statutu Soudního dvora použitelného na řízení před Soudem na základě čl. 53 prvního pododstavce tohoto statutu a čl. 44 odst. 1 písm. c) jednacího řádu každá žaloba uvádět předmět sporu a obsahovat stručný popis dovolávaných žalobních důvodů. Tyto údaje musí být dostatečně jasné a přesné pro to, aby umožnily žalovanému připravit svou obranu a Soudu rozhodnout o žalobě případně i bez dalších podpůrných informací. Za účelem zajištění právní jistoty a řádného výkonu spravedlnosti je třeba pro to, aby byla žaloba přípustná, aby hlavní skutkové a právní okolnosti, na kterých je založena, vyplývaly, přinejmenším stručně, ale uceleně a srozumitelně, z textu samotné žaloby (rozsudky Soudu ze dne 10. července 1997, *Guérin automobiles v. Komise*, T-38/96, Recueil, s. II-1223, bod 41, a ze dne 16. března 2004, *Danske Busvognmænd v. Komise*, T-157/01, Recueil, s. II-917, bod 45).
- ⁹⁰ Aby byly splněny tyto požadavky, musí žaloba na náhradu škody údajně způsobené orgánem Společenství obsahovat údaje, které umožňují určit jednání, které žalobce orgánu vytýká, důvody, na základě kterých má za to, že mezi tímto jednáním a škodou, o které tvrdí, že ji utrpěl, existuje příčinná souvislost, jakož i charakter a rozsah této škody (rozsudky Soudu ze dne 18. září 1996, *Asia Motor France a další v. Komise*, T-387/94, Recueil, s. II-961, bod 107, a ze dne 10. února 2004, *Calberson GE v. Komise*, T-215/01, T-220/01 a T-221/01, Recueil, s. II-587, bod 176).
- ⁹¹ Především je namístě uvést, že návrhové žádání směřující k náhradě tvrzené újmy je v projednávaném případě velmi stručné. Nicméně umožňuje určit dvě údajně protiprávní jednání OLAF, která žalobci podle jeho tvrzení způsobila újmu. První se týká „trestního oznámení“ OLAF k belgickým soudním orgánům. Druhé tvoří tiskové zprávy OLAF ze dne 27. března 2002 a 30. září 2003, jakož i prohlášení

tiskového mluvčí OLAF zveřejněné v *European Voice* dne 4. dubna 2002 a prohlášení generálního ředitele OLAF vysílaná na Stern TV dne 24. března 2004.

- 92 Dále z žaloby vyplývá, že újma, kterou žalobce údajně utrpěl v důsledku jednotlivých tvrzených protiprávních jednání OLAF, spočívá v zásahu do jeho dobré pověsti a profesní cti. Žaloba rovněž umožňuje určit rozsah újmy údajně způsobené OLAF.
- 93 Konečně žalobce uvádí existenci příčinné souvislosti mezi dovolávanou újmou a jednotlivými protiprávními jednáními, která jsou OLAF vytýkána.
- 94 Mimoto z argumentace Komise k opodstatněnosti žaloby vyplývá, že Komise mohla svou obranu ohledně podmínek vzniku mimosmluvní odpovědnosti Společenství užitečně připravit.
- 95 Je tedy namístě vytýkanou skutečnost, kterou Komise vyvozovala z nesouladu žaloby s ustanoveními čl. 44 odst. 1 písm. c) jednacího řádu, odmítnout.
- 96 Co se týče návrhu na náhradu škody vztahujícího se k „trestnímu oznámení“ OLAF, Komise rovněž tvrdí, že tento návrh je nepřijatelný, neboť je úzce spjat s žalobou na neplatnost, která je sama nepřijatelná.

97 V tomto ohledu je třeba připomenout, že žaloba na náhradu škody je samostatným procesním prostředkem, majícím svou vlastní funkci v rámci systému procesních prostředků, který je závislý na podmínkách výkonu, které jsou přizpůsobeny jeho zvláštnímu účelu. Zatímco žaloby na neplatnost a pro nečinnost směřují k potrestání protiprávnosti právně závazného aktu nebo nedostatku takového aktu, předmětem žaloby na náhradu škody je návrh na náhradu škody vyplývající z protiprávního aktu nebo jednání přičitatelného jednomu z orgánů nebo institucí Společenství (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 23. března 2004, Veřejný ochránce práv v. Lamberts, C-234/02 P, Recueil, s. I-2803, bod 59 a uvedená judikatura).

98 Procesní subjekty, které z důvodů podmínek přípustnosti uvedených v čl. 230 čtvrtém pododstavci ES nemohou přímo napadnout určité akty nebo opatření Společenství, mají však možnost zpochybnit jednání, které nemá rozhodovací charakter, a proto nemůže být předmětem žaloby na neplatnost, tím, že podají žalobu na určení mimosmluvní odpovědnosti stanovenou v článku 235 ES a čl. 288 druhém pododstavci ES, pokud takové jednání může zakládat odpovědnost Společenství (výše uvedený rozsudek Philip Morris International a další v. Komise, bod 123, a výše uvedený rozsudek Camós Grau v. Komise, bod 78).

99 Žalobu na náhradu škody podanou žalobcem směřující k náhradě nemajetkové újmy, která mu byla způsobena jednáními vytykanými OLAF, je tedy nutné posuzovat, co se týče její přípustnosti, nezávisle na žalobě na neplatnost.

100 Z výše uvedeného vyplývá, že návrhové žádání žalobce směřující k získání náhrady škody, která mu byla způsobena údajně protiprávním jednáním OLAF, je přípustné.

K věci samé

— Argumenty účastníků řízení

- 101 Žalobce má za to, že protiprávní správní akty tvoří v první řadě „trestní oznámení“, které OLAF podal k belgickým soudním orgánům. Toto oznámení je protiprávní, neboť porušilo několik procesních pravidel, jakož i jedno ze základních práv, kterým je svoboda tisku. Žalobce uvádí rovněž tiskové zprávy OLAF z března 2002 a září 2003. Veřejný ochránce práv v tomto ohledu prohlásil, že tisková zpráva z března 2002, založená na pověstech, představuje zjevný akt nesprávného úředního postupu a porušuje zásadu proporcionality. Tato tisková zpráva by měla být tudíž považována za protiprávní správní akt. Tisková zpráva ze září 2003 představuje také případ nesprávného úředního postupu a porušuje zásadu proporcionality tím, že opakuje tvrzení obsažená v tiskové zprávě z března 2002. Konečně žalobce odkazuje na prohlášení mluvčího OLAF, která byla zveřejněna v časopise *European Voice* ze dne 4. dubna 2002, a prohlášení ředitele OLAF vysílaná na Stern TV dne 24. března 2004. Tato prohlášení jsou takové povahy, že mohou zasáhnout do dobré pověsti žalobce, a tím, že jsou založena na pouhých pověstech, porušují rovněž zásadu řádné správy.
- 102 Žalobce rovněž tvrdí, že OLAF překročil meze prostoru pro uvážení, kterým disponuje. S ohledem na závažnost jednání, ke kterým došlo, musí být jednání OLAF považováno za jednání představující dostatečně závažné porušení právní normy Společenství.
- 103 Žalobce uplatňuje, že utrpěl značnou nemajetkovou újmu spočívající v zásahu do jeho dobré pověsti a profesní cti. Jednak je pro něho mnohem obtížnější získat informace ze zdrojů, které využívá pro výkon svého povolání. Kromě toho se prodej jeho článků novinám a časopisům podstatně ztížil. Jednání OLAF tak závažně poškodila možnosti kariérního rozvoje žalobce. Mimoto existence nemajetkové

újmy je zvláště výrazná, když křivá obvinění vedou k zahájení trestního řízení, domovní prohlídce a zajištění věcí, jako je tomu v projednávaném případě. Žalobce žádá Soud, aby stanovil přesnou částku peněžitého trestu, který by mu mohl nahradit škodu, a který by zároveň mohl mít pro Komisi odrazující účinek. Žalobce navrhuje předběžně částku 250 000 eur.

104 Co se týče příčinné souvislosti, žalobce tvrdí, že újma na jeho dobré pověsti byla způsobena tiskovými zprávami OLAF a prohlášeními, která je následovala, přičemž kulminačním bodem je trestní oznámení OLAF k belgickým soudním orgánům, které vedlo k domovní prohlídce v místě jeho bydliště a kanceláři. Vyšetřovatelé OLAF poskytovali v tomto ohledu soudním orgánům rady a v oznámení jim sdělili takové informace, které je mohly uvést v omyl, co se týče naléhavosti a nezbytnosti jednání. Podle žalobce neovlivňuje skutečnost, že belgické orgány jednaly s určitou nedbalostí, opodstatněnost žaloby.

105 Co se týče tiskových zpráv a jiných veřejných prohlášení OLAF, žalobce zdůrazňuje, že je výjimečné, že OLAF zveřejňuje zprávy oznamující zahájení vyšetřování. Mimoto je podle něho kýmkoliv, kdo se zajímá o věc, okamžitě identifikován jako novinář, který podplatil úředníka Společenství. Navíc okolnosti, které jsou dnes známy, se jeví být závažnějšími než okolnosti zkoumané veřejným ochráncem práv v roce 2003. OLAF totiž veřejného ochránce práv dezinformoval, když tvrdil, že byl informován spolehlivými zdroji, zejména členy Evropského parlamentu, zatímco jediným jeho zdrojem byl pan G.

106 Žalobce ve své replice zdůrazňuje, že veřejná tvrzení OLAF nejsou pouze případem nesprávného úředního postupu, ale také porušením zásad řádné správy, presumpce nevin, jakož i práva na spravedlivý proces. Zveřejnění tiskových zpráv je rovněž

porušením článku 8 nařízení č. 1073/1999, neboť na informace předané a získané v rámci vnitřních vyšetřování se vztahuje služební tajemství.

- 107 Komise uplatňuje, že oba návrhy na náhradu škody nejsou opodstatněné.
- 108 Zprvce Komise, co se týče návrhu na náhradu škody týkajícího se předání informací belgickým a německým soudním orgánům, tvrdí, že OLAF neporušil žádnou právní normu. Mimoto žalobce neprokázal dostatečně závažné porušení mezi kladených posuzovací pravomoci OLAF.
- 109 Co se týče skutečné existence tvrzené újmy, žaloba neposkytuje konkrétní údaje o zvláštním profesním postavení žalobce. Žalobce je zaměstnancem časopisu *Stern* a jeho dobrá pověst nijak domovní prohlídkou a zajištěním věcí provedenými belgickými orgány neutrpěla.
- 110 Žalobce zejména neprokázal příčinnou souvislost mezi předáním informací OLAF a újmou, kterou, jak tvrdí, utrpěl. Dva samostatné akty belgických orgánů, přijaté v rámci jejich diskreční pravomoci, přerušují veškerou příčinnou souvislost: zahájení soudního vyšetřování; domovní prohlídka a zajištění věcí. Pouze domovní prohlídka a zajištění věcí tvoří přímou a určující příčinu tvrzené újmy. Pokud by nedošlo k domovní prohlídce, která spadá do diskreční pravomoci vnitrostátních orgánů, neexistuje podle Komise žádné nebezpečí zásahu do anonymity informátorů žalobce.

Má-li žalobce za to, že utrpěl újmu v důsledku domovní prohlídky, měl by její náhradu žádat po belgickém státu.

- 111 Zadruhé, co se týče návrhu na náhradu škody týkajícího se tiskových zpráv a ostatních veřejných prohlášení, má Komise za to, že OLAF neporušil žádnou právní normu, která by se dotýkala žalobce a zejména jeho dobré pověsti. Zvláště tisková zpráva ze dne 27. března 2002 neuvádí jméno novináře nebo název tiskoviny. K potvrzení toho, že Stern má ve výlučném držení vyzrazené dokumenty, a k uvedení jména novináře došlo až ve zprávě *Sternu* zveřejněné dne 28. března 2002. Zpráva ze dne 27. března 2002 navíc popisovala co možná nejneutrálněji hlavní předmět zahájeného vnitřního vyšetřování. Nebylo v ní uvedeno nic nepravdivého a nebyla ani nepřiměřená. Tvzení, že jeho mluvčí zašel ve svých prohlášeních příliš daleko, by OLAF zbavovalo veškerého práva zveřejnit tiskovou zprávu potvrzující zahájení vyšetřování s uvedením jeho předmětu. Podpůrně Komise poukazuje na to, že OLAF nepřekročil závažným a zjevným způsobem meze kladené jeho posuzovací pravomoci ohledně způsobu vedení jeho styku s médii.
- 112 Komise mimoto tvrdí, že každopádně neexistuje žádná příčinná souvislost mezi tiskovou zprávou ze dne 27. března 2002 a případnou újmu na dobré pověsti žalobce. I za předpokladu, že by zpráva OLAF mohla být od okamžiku svého zveřejnění vykládána veřejností tak, že odkazuje na žalobce, podle žalované zpráva *Sternu* zveřejněná následující den jakoukoli příčinnou souvislost přerušila.
- 113 Konečně, co se týče závěrů veřejného ochránce práv, Komise tvrdí, že skutečnosti, na kterých založil jeho doporučení z roku 2003, se lišily od skutečností, které Komise předložila Soudu v tomto řízení. Navíc zjištění nesprávného úředního postupu veřejným ochráncem práv není rovnocenné konstatování soudu, že práva žalobce

byla Komisí porušena. Veřejný ochránce práv zejména nezkoumal otázku, zda se OLAF dopustil dostatečně závažného porušení právní normy. Mimoto veřejný ochránce práv použil jiná pravidla týkající se důkazního břemene, než jsou ta, která se vztahují na žaloby na určení mimosmluvní odpovědnosti na základě článku 235 ES a čl. 288 druhého pododstavce ES. Veřejný ochránce práv a soud Společenství totiž používají odlišná posuzovací kritéria a metody, které odrážejí jejich dosti odlišnou povahu a funkci.

- 114 IFJ má za to, že OLAF zjevně překročil meze svého prostoru pro uvážení nebo posuzovací pravomoci tím, že poskytl informace německým a belgickým soudním orgánům na základě pouhých pověstí a spekulací. Toto posouzení mělo být provedeno s přihlédnutím zejména k ustanovením nařízení č. 1073/1999 a právům a svobodám dotčených osob.
- 115 Vedlejší účastnice řízení má za to, že OLAF porušil svobodu tisku, právo na respektování soukromého života a ochranu obydlí, Smlouvu o ES a Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod, nařízení č. 1073/1999, jakož i určitá procesní pravidla.

— Závěry Soudu

- 116 Z ustálené judikatury vyplývá, že vznik mimosmluvní odpovědnosti Společenství za protiprávní jednání jeho orgánů ve smyslu čl. 288 druhého pododstavce ES je vázán na splnění souboru podmínek, a sice protiprávnosti jednání vytýkaného orgánům, skutečné existence škody a existence příčinné souvislosti mezi tvrzeným jednáním a uplatňovanou škodou (rozsudek Soudního dvora ze dne 29. září 1982, *Oleifici Mediterranei v. EHS*, 26/81, Recueil, s. 3057, bod 16; rozsudky Soudu ze dne 11. července 1996, *International Procurement Services v. Komise*, T-175/94, Recueil,

s. II-729, bod 44; ze dne 16. října 1996, *Efisol v. Komise*, T-336/94, Recueil, s. II-1343, bod 30, a ze dne 11. července 1997, *Oleifici Italiani v. Komise*, T-267/94, Recueil, s. II-1239, bod 20).

117 Co se týče první podmínky, judikatura vyžaduje, aby bylo prokázáno dostatečně závažné porušení právní normy přiznávající práva jednotlivcům (rozsudek Soudního dvora ze dne 4. července 2000, *Bergaderm a Goupil v. Komise*, C-352/98 P, Recueil, s. I-5291, bod 42). Co se týče požadavku, podle kterého musí být porušení dostatečně závažné, je rozhodujícím kritériem, na základě něhož lze mít za to, že je tento požadavek splněn, skutečnost, že dotčený orgán Společenství zjevným a závažným způsobem překročil meze kladené jeho posuzovací pravomoci. Pokud tento orgán disponuje pouze značně omezeným nebo dokonce žádným prostorem pro uvážení, pouhé porušení práva Společenství může stačit k prokázání existence dostatečně závažného porušení (rozsudek Soudního dvora ze dne 10. prosince 2002, *Komise v. Camar a Tico*, C-312/00 P, Recueil, s. I-11355, bod 54, a rozsudek Soudu ze dne 12. července 2001, *Comafrika a Dole Fresh Fruit Europe v. Komise*, T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 a T-225/99, Recueil, s. II-1975, bod 134).

118 Co se týče podmínky týkající se příčinné souvislosti, lze Společenství činit odpovědným pouze za škodu, která vyplývá dostatečně přímo z protiprávního jednání dotčeného orgánu (rozsudek Soudního dvora ze dne 4. října 1979, *Dumortier Frères a další v. Rada* 64/76 a 113/76, 167/78 a 239/78, 27/79, 28/79 a 45/79, Recueil, s. 3091, bod 21, a rozsudek Soudu ze dne 13. února 2003, *Meyer v. Komise*, T-333/01, Recueil, s. II-117, bod 32). Naopak Společenství nepřísluší napravit veškeré škodlivé následky, byť vzdálené, jednání jeho institucí (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek *Dumortier Frères a další v. Rada*, bod 21).

- 119 Není-li jedna z těchto podmínek splněna, musí být žaloba v plném rozsahu zamítnuta, aniž by bylo nutné zkoumat ostatní podmínky (rozsudek Soudního dvora ze dne 15. září 1994, KYDEP v. Rada a Komise, C-146/91, Recueil, s. I-4199, body 19 a 81, a rozsudek Soudu ze dne 20. února 2002, Förde-Reederei v. Rada a Komise, T-170/00, Recueil, s. II-515, bod 37).
- 120 Opodstatněnost jednotlivých argumentů, kterých se dovolává žalobce, je třeba zkoumat právě ve světle této judikatury.
- 121 Úvodem je namístě uvést, že ochrana soukromého života a obydlí, svoboda tisku, zásada presumpce nevinu a právo na spravedlivý proces, které jsou základními právy, přiznávají jednotlivcům práva, jejichž dodržování zajišťuje soud Společenství. Žalobce v tomto ohledu uvádí dvě údajně protiprávní jednání OLAF, jež musí být vzhledem ke své rozdílné povaze zkoumána odděleně.
- 122 Zprvė, co se týče návrhu na náhradu škody vyplývající údajně z „trestního oznámení“ OLAF, bylo shledáno, že soudním orgánům přísluší posoudit, jak naložit s informacemi předanými OLAF na základě čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1073/1999, aniž by toto předání mělo pro ně jakoukoliv závaznou povahu (viz bod 70 výše). Jednání vnitrostátních soudních orgánů, které v rámci svých výsad rozhodly o zahájení soudního řízení a o dalším vedení vyšetřování, je původem újmy, které se dovolává žalobce.

123 Krom toho žalobce nevysvětluje, jak mohlo předání důvěrných informací, o nichž se netvrdí, že jejich důvěrnost nebyla respektována, vnitrostátním soudním orgánům zasáhnout do jeho dobré pověsti a profesní cti.

124 Z toho vyplývá, že žalobce neprokázal existenci dostatečně přímé příčinné souvislosti mezi předáním informací ze strany OLAF belgickým soudním orgánům na základě čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1073/1999 a tvrzenou újmou.

125 Vzhledem k tomu, že podmínka vzniku mimosmluvní odpovědnosti Společenství spočívající v příčinné souvislosti mezi tvrzenou újmou a jednáním OLAF není tedy v projednávaném případě splněna, návrh na náhradu škody týkající se „trestního oznámení“ OLAF musí být zamítnut, aniž by bylo namístě zkoumat ostatní podmínky vzniku uvedené odpovědnosti.

126 Zadruhé, co se týče návrhu na náhradu škody údajně vyplývající z tiskových zpráv OLAF, je třeba uvést, že žalobce odkazuje na návrh doporučení veřejného ochránce práv ze dne 10. června 2003 a na jeho doporučení ze dne 20. listopadu 2003, konstatující nesprávný úřední postup, aby z toho vyvodil, že tisková zpráva ze dne 27. března 2002 představuje „jako taková“ „protiprávní správní akt“, a že tisková zpráva ze dne 30. září 2003 představuje nový případ nesprávného úředního postupu porušujícího rovněž zásadu proporcionality tím, že opakuje tvrzení uvedená v předchozí zprávě.

- 127 V tomto ohledu je nejprve namístě uvést, že zásada řádné správy, jež je jedinou zásadou, jejíž porušení je v tomto rámci uplatňováno, nepříznává sama o sobě práva jednotlivcům (rozsudek Soudu ze dne 6. prosince 2001, Area Cova a další v. Rada a Komise, T-196/99, Recueil, s. II-3597, bod 43), s výjimkou případu, kdy je projevem zvláštních práv, jako je právo na to, aby o záležitostech jednotlivců bylo rozhodováno nestranně, spravedlivě a v přiměřené lhůtě, právo být vyslechnut, právo na přístup k dokumentům, právo na odůvodnění rozhodnutí, ve smyslu článku 41 Charty základních práv Evropské unie vyhlášené dne 7. prosince 2000 v Nice (Úř. věst. 2000, C 364, s. 1), čemuž tak v projednávaném případě není.
- 128 Podpůrně, kvalifikace „nesprávného úředního postupu“ veřejným ochráncem práv neznámá sama o sobě, že jednání OLAF je dostatečně závažným porušením právní normy ve smyslu judikatury. Zavedením institutu veřejného ochránce práv dala Smlouva občanům Unie a zvláště úředníkům a jiným zaměstnancům Společenství k dispozici za účelem obrany jejich zájmů alternativní procesní prostředek k žalobě k soudu Společenství. Tento mimosoudní alternativní procesní prostředek odpovídá zvláštním kritériím a nemá nezbytně tentýž cíl jako žaloba (rozsudek Soudu ze dne 10. dubna 2002, Lamberts v. Veřejný ochránce práv, T-209/00, Recueil, s. II-2203, bod 65).
- 129 S ohledem na autonomii přiznanou OLAF nařízením č. 1073/1999 a cíl obecného zájmu informovat veřejnost prostřednictvím tiskových zpráv, je třeba mít rovněž za to, že OLAF má, co se týče příhodnosti a obsahu tiskových zpráv týkajících se jeho vyšetřovacích činností, prostor pro uvážení.
- 130 Mimoto z přezkumu znění tiskové zprávy ze dne 27. března 2002 vyplývá, že jediná část textu, kterou by mohla být případně způsobena újma, zní následovně:

„Podle informací obdržených [OLAF] obdržel jeden z novinářů několik dokumentů týkajících se spisu nazvaného ‚věc Van Buitenen‘. Není vyloučeno, že někomu uvnitř

OLAF (nebo jiného orgánu) bylo za účelem získání těchto dokumentů zapláceno [...]“

131 I za předpokladu, že by si osoby, které byly s věcí obeznámeny, mohly dát žalobce do souvislosti s danou věcí, netvoří tvrzení, formulovaná hypoteticky, bez uvedení jména žalobce a časopisu, pro který pracoval, zjevné a závažné porušení mezi kladených posuzovací pravomoci OLAF. Mimoto to byl sám *Stern*, kdo ve své tiskové zprávě ze dne 28. března 2002 uvedl jméno žalobce. Odhalení totožnosti žalobce dané do souvislosti s vyšetřováními OLAF není tudíž skutkem OLAF, ale časopisu *Stern*, pro který žalobce pracoval. Tvrzené poškození dobré pověsti a profesní cti spojené s tímto zveřejněním nemůže být tedy přičítáno OLAF. Sporná tisková zpráva tudíž nepředstavuje žádné dostatečně závažné porušení práva Společenství ze strany OLAF.

132 Co se týče tiskové zprávy OLAF ze dne 30. září 2003 zveřejněné v návaznosti na návrh doporučení veřejného ochránce práv ze dne 18. června 2003, tato měla za cíl zmírnit tvrzení obsažená v tiskové zprávě ze dne 27. března 2002. Uvádí, že:

„[...] vyšetřování OLAF v této věci není uzavřené, ale že [OLAF] dosud nenalezl důkaz, že k takové platbě skutečně došlo.“ Je tedy namístě mít za to, že ani předchozí zpráva, ani tato zpráva netvoří dostatečně závažné porušení právní normy.

133 K témuž závěru je nutno dojít ohledně prohlášení mluvčího OLAF uvedeného v časopise *European voice* ze dne 4. dubna 2002, podle kterého OLAF „má *prima facie* důkazy, že k platbě mohlo dojít“, neboť opatrnost použitých slov nemůže

prokázat existenci dostatečně závažného porušení práva Společenství. Pokud jde o prohlášení ředitele OLAF na Stern TV dne 24. března 2004, žalobce nepředložil žádný důkaz, který by umožnil ověřit jeho obsah.

134 Ostatně žalobce ve své žalobě nerozvedl žádnou argumentaci, která by umožňovala posoudit, na základě čeho by zveřejnění tiskových zpráv a ostatních veřejných prohlášení OLAF mohlo být kvalifikováno jako „dostatečně závažné porušení“ právní normy.

135 Z výše uvedeného vyplývá, že žalobce neprokázal existenci dostatečně závažného porušení práva Společenství přičitatelného OLAF, jež by mu mohlo způsobit újmu. Je tedy namísto jeho návrh na náhradu škody, co se týče tiskových zpráv a ostatních veřejných prohlášení OLAF, zamítnout, aniž by bylo třeba zkoumat skutečnou existenci a povahu tvrzené újmy.

136 Žaloba na náhradu škody musí být tudíž zamítnuta v plném rozsahu.

K návrhu na předložení dokumentů

137 Žalobce žádá Soud, aby uložil Komisi předložit úplnou kopii „trestních oznámení“ adresovaných OLAF německým a belgickým soudním orgánům.

138 V tomto ohledu je třeba uvést, že Komise předložila v řízení před Soudem dopisy adresované německým a belgickým soudním orgánům dne 11. února 2004 v necenzurovaném znění.

139 Není tudíž namístě o tomto návrhu, který se stal bezpředmětným, rozhodovat.

140 Ze všeho výše uvedeného vyplývá, že žaloba musí být zamítnuta v plném rozsahu.

K nákladům řízení

141 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobce neměl ve věci úspěch, je namístě mu uložit, aby nesl kromě vlastních nákladů řízení, náklady řízení vynaložené Komisí, včetně nákladů vztahujících se k řízení o předběžném opatření.

142 Na základě čl. 87 odst. 4 třetího pododstavce jednacího řádu ponese vedlejší účastnice řízení IFJ vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

SOUD (čtvrtý senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloba se zamítá.**
- 2) **Není namístě rozhodovat o návrhu na předložení dokumentů.**
- 3) **Žalobci se ukládá, aby nesl své náklady řízení, jakož i náklady vynaložené Komisí, včetně nákladů vztahujících se k řízení o předběžném opatření.**
- 4) **International Federation of Journalists ponese vlastní náklady řízení.**

Legal

Lindh

Vadapalas

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 4. října 2006.

Vedoucí soudní kanceláře

Předseda

E. Coulon

H. Legal